

ПРОЄКТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ІВАНО-ФРАНКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАФТИ І ГАЗУ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»

Другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 051 «Економіка»

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Кваліфікація: магістр з економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету

_____ 20__ р.

(протокол № _____)

Освітня програма

вводиться в дію з _____ 20__ р.

В.о. ректора _____ Євстахій КРИЖАНІВСЬКИЙ

(наказ від «___» _____ 20__ р., № _____)

м. Івано-Франківськ

2023 р.

**ЛИСТ – ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»**

**РІВЕНЬ ВИЩОЇ
ОСВІТИ**

Другий (магістерський)

**ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ
КВАЛІФІКАЦІЯ**

05 Соціальні та поведінкові науки

051 «Економіка»

**Магістр з економіки за освітньо-професійною
програмою «Бізнес-економіка»**

РОЗРОБЛЕНО*

Робочою групою кафедри економіки підприємства

Керівник робочої групи _____ Ірина ФЕДОРОВИЧ

Гарант ОПП _____ Ірина ФЕДОРОВИЧ

ВНЕСЕНО*

Кафедрою прикладної економіки

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ Уляна БЕРЕЖНИЦЬКА

ПОГОДЖЕНО*

Вченою радою інституту економіки та менеджменту

Протокол № _____ від «_____» _____ 20__ р.

Голова вченої ради _____ Іванна ЗАПУХЛЯК

Начальник навчального

відділу _____ Ігор ШОСТАКІВСЬКИЙ

Начальник відділу забезпечення

якості освіти _____ Сергій ЗІКРАТИЙ

Зміст

Передмова

Лист погодження

I. Профіль освітньої (освітньо-професійної) програми

Розділ 1. Загальна інформація

Розділ 2. Мета освітньої (освітньо-професійної) програми

Розділ 3. Характеристика освітньої (освітньо-професійної) програми

Розділ 4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Розділ 5. Викладання та оцінювання

Розділ 6. Програмні компетентності

Розділ 7. Програмні результати навчання

Розділ 8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Розділ 9. Академічна мобільність

II. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП.

2.2. Структурно-логічна схема ОП.

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти

IV. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

Передмова

Освітньо-професійна програма (ОПП) "Бізнес-економіка" розроблена на підставі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 051 "Економіка" для другого (магістерського) рівня вищої освіти від 04 березня 2020 року №382 робочою групою кафедри прикладної економіки у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові		Науковий ступінь	Вчене звання	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)	Підпис
Керівник робочої групи Гарант ОП	1. Федорович Ірина Володимирівна	Кандидат економічних наук	Доцент	Доцент кафедри прикладної економіки	
	2. Метешоп Ірина Михайлівна	Кандидат економічних наук	Доцент	Доцент кафедри прикладної економіки	
	3. Бережницька Уляна Богданівна	Кандидат економічних наук	Доцент	Завідувач кафедри прикладної економіки, доцент	
	4. Зелінська Галина Олексіївна	Доктор економічних наук	Професор	Професор кафедри прикладної економіки	
	5 . Паневник Тетяна Миколаївна	Кандидат економічних наук	Доцент	Доцент кафедри прикладної економіки	
	6 . Войтків Тарас Іванович			Стейкхолдер, співзасновник, керуючий партнер компанії Coffe Lab Roasters	
Члени робочої групи:					

Програма погоджена з вченою радою інституту економіки та менеджменту, схвалена науково-методичною радою та затверджена вченою радою Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Бізнес-економіка»
зі спеціальності 051 "Економіка"**

Загальна інформація	
Назва закладу вищої освіти	Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Інститут економіки та менеджменту
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 051 Економіка Освітня програма – Бізнес-економіка
Назва освітньої програми	Бізнес-економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності 051 «Економіка» серія УД №09007274 від 6.11.2018р. (термін дії сертифіката до 1.07.2023р. на підставі наказу МОН України від 12.11.2018 № 1224) https://drive.google.com/file/d/112rEGyNtKw87o8xX6EpIVlqfZ4PsshJk/vi ew
Цикл/рівень	FQ-EHEA – другий цикл; EQF-LLL – 7 рівень; НРК України – сьомий кваліфікаційний рівень;
Передумови	Наявність ступеня бакалавра; спеціаліста. Інші вимоги визначаються правилами прийому на освітньо-професійну програму відповідного року вступу магістра
Мови викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.nung.edu.ua/ https://nung.edu.ua/department/instytut-ekonomiky-ta-menedzhmentu/kafe-dra-prykladnoyi-ekonomiky
Мета освітньої програми	Підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки бізнесу, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних вирішувати дослідницькі й управлінські завдання та проблеми функціонування економічних систем різного рівня
Фокус та особливості (унікальність) програми	Формування і розвиток професійних компетентностей з соціальних та поведінкових наук із акцентом на здобуття теоретичних знань і прикладних умінь щодо прийняття ефективних управлінських рішень пов'язаних із здійсненням бізнес-процесів, проектною діяльністю підприємств, установ, організацій та їх об'єднань з метою інноваційного розвитку та забезпечення їх конкурентоспроможності в умовах сучасності. Ключові слова: бізнес, стратегія, інноваційний розвиток, конкурентоспроможність, сталий розвиток.
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: сучасні економічні процеси та явища, наукові методи нормативного, кількісного та інституційного аналізу, інструментарій формування міжнародної, національної, регіональної, секторальної економічної політики та економіки бізнесу. Цілі навчання: підготовка висококваліфікованих професіоналів з економіки, які володіють сучасним економічним мисленням,

	теоретичними знаннями і прикладними навичками, здатних розв'язувати складні дослідницькі, інноваційні й управлінські задачі та проблеми функціонування економічних систем різного рівня, що характеризуються невизначеністю умов та вимог. Теоретичний зміст предметної області: загальні закони та тенденції економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; сучасні кількісні методи аналізу економічних процесів; інституціональний і міждисциплінарний аналіз; закономірності сучасних соціально-економічних процесів; теорії економічного управління для різних виробничих систем і секторів економіки. Методи, методики та технології: загальнонаукові та специфічні методи пізнання і дослідження; математичні, статистичні, якісні методи економічного аналізу; соціологічні, експертного оцінювання, анкетування; економіко-математичне моделювання, прогнозування; інформаційно-комунікаційні технології, спеціальне програмне забезпечення; методи дослідницької діяльності та презентації результатів досліджень. Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в економічній діяльності.
Академічна мобільність	Національна академічна мобільність Можлива у рамках міжуніверситетських договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти і науки. Допускається перезарахування кредитів отриманих у інших університетах України за умови відповідності їх набутих компетентностей. Міжнародна академічна мобільність Взаємозамінність залікових кредитів, участь у програмі подвійного дипломування та закордонного стажування в Поморській Академії (м. Слупськ, Республіка Польща) та Краківська гірничо-металургійна академія (м. Краків, Польща), а також можуть навчатися в університеті Реджайна, Канада.
Академічні права	Після отримання ступеня вищої освіти «магістр» здобувач може продовжити навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.
Придатність до працевлаштування	Магістр з економіки здатний виконувати професійні роботи згідно з чинною редакцією Національного класифікатора ДК 003:2010, а саме: 1210 Керівники підприємств, установ та організацій 1221 Керівники виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі 1221.2 Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі 1231 Керівники економічних та адміністративних підрозділів 1232 Керівники підрозділів кадрів і соціально-трудових відносин 1238 Керівники проектів та програм 1312 Керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості 1314 Керівники малих підприємств без апарату управління в оптовій та роздрібній торгівлі 1317 Керівники малих підприємств без апарату управління в комерційному обслуговуванні 2412.2 Професіонали в галузі праці та зайнятості 2414.2 Професіонали з фінансово-економічної безпеки 2419.1 Наукові співробітники (маркетинг, ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва, інтелектуальна власність)

	2419.2 Професіонали у сфері маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності 2441 Професіонали в галузі економіки 2441.1 Наукові співробітники (економіка) 2441.2 Економісти 2447.2 Професіонали з управління проектами та програмами 3436.1 Помічник керівника підприємства (установи, організації) 3436.3 Помічники керівників малих підприємств без апарату управління
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, комбінація лекцій, практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань та використанням кейс-методів, дискусій, що розвивають комунікативні та лідерські навички й уміння працювати в команді, виконання проєктів, виробнича практика, переддипломна дослідницька практика, підготовка магістерської роботи. Навчання, орієнтоване на студента, в основі якого є компетентнісна модель фахівця, створена за участі викладачів, роботодавців, випускників, професійних організацій, що збільшує можливості працевлаштування на основі задоволення актуальних потреб ринку праці. Лекційні заняття мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер із застосуванням мультимедійної техніки. Практичні заняття базуються на груповій та проєктній роботі, застосуванні кейс-методу, ситуаційних завдань, підготовці презентацій, дискусій. Акцент на самостійному навчанні та особистісному саморозвитку.
Оцінювання	Оцінювання рівня навчальних досягнень здійснюється за 100-бальною шкалою (ECTS), національною 4-х бальною шкалою ("відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно") системами. За освітньою програмою передбачено формативне (письмові та усні коментарі та настанови викладачів в процесі навчання) та сумативне (письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (письмові есе, презентації, тестування), захист звітів з практики, захист курсових робіт (проєктів), прилюдний захист кваліфікаційної роботи оцінювання, що визначає рівень досягнення очікуваних програмних результатів навчання.
Перелік компетентностей випускника 72,2 % обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти	
Інтегральна компетентність	Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.
Загальні компетентності	ЗК1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК6. Здатність розробляти та управляти проєктами. ЗК7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.

	СК2.Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою. СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. СК5.Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку. СК6.Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання. СК8.Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. СК9.Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проєктів у соціально-економічній сфері. СК10.Здатність до розробки сценаріїв і стратегій розвитку соціально-економічних систем. СК11. Здатність планувати і розробляти проєкти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення. СК12* Здатність застосовувати сучасні методи управлінського обліку, аналізу, контролю та координації діяльності бізнес-структур задля вирішення економічних завдань та оздоровлення фінансово-господарської діяльності. СК 13* Здатність до управління інноваціями в бізнесі, в тому числі при провадженні проєктної діяльності; СК 14* Здатність проводити наукові дослідження у сфері економіки та представляти їх результати у вигляді презентацій, тез конференцій, доповідей та статей українською та іноземною мовами
Програмні результати навчання	
	1.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем. 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. 3. Вільно спілкуватися з професійних та наукових питань державною та іноземною мовами усно і письмово. 4. Розробляти соціально-економічні проєкти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень. 5. Дотримуватися принципів академічної доброчесності. 6. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді. 7.Обирати ефективні методи управління економічною діяльністю, обґрунтовувати пропонувані рішення на основі релевантних даних та наукових і прикладних досліджень. 8. Збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань.

	9. Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень. 10. Застосовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами. 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів. 12. Обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики. 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень. 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. 15. Організовувати розробку та реалізацію соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення. 16.* Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських технологій для обліку, аналізу, контролю та координації в системі прийняття управлінських рішень спрямованих на фінансове оздоровлення та розвиток бізнесу. 17.* Управляти інноваціями в бізнесі, в тому числі при провадженні проєктної діяльності 18.* Вміти обґрунтовувати та оцінювати власні результати наукових досліджень у сфері економіки, використовуючи презентаційні матеріали українською та іноземною мовами
Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу випускової кафедри. Також до викладання окремих курсів відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад інших кафедр. Лектори, які викладають у рамках програми, є активними і визнаними вченими, які публікують праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід в галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності. Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Керівник проєктної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення.	Кафедра використовує сучасну матеріально-технічну базу університету: - навчальні корпуси; - гуртожитки; - тематичні кабінети; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики, басейн. Навчальний процес за освітньою програмою відбувається в лекційних аудиторіях Інституту економіки та менеджменту ІФНТУНГ (більшість

		з яких обладнана мультимедійними проекторами) та комп'ютерних класах, обладнаних необхідними технічними засобами. Діє система єдиного інформаційного простору університету. Заняття студентів проводяться з використанням площ та матеріально-технічного забезпечення усіх кафедр, які приймають участь у викладанні дисциплін, передбачених навчальним планом.
Інформаційне навчально-методичне забезпечення.	та	Кожна з дисциплін навчального плану здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» ступеня магістр забезпечена навчально-методичним комплексом навчальних матеріалів (підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, довідниками згідно з переліком рекомендованої літератури або їх електронними варіантами з дотриманням вимог законодавства про інтелектуальну власність). Частина матеріалів розроблена в електронній формі. Усі студенти, що навчаються за цією освітньою програмою, та викладачі можуть використовувати науково-технічну бібліотеку, окремі бібліотеки та бібліотечні пункти при навчально-наукових структурних підрозділах університету. Також діють віртуальні електронні читальні зали. Інформаційні ресурси бібліотеки ІФНТУНГ за освітньою програмою формуються відповідно до предметної області та сучасних тенденцій наукових досліджень у цій галузі. Студенти можуть отримати доступ до всіх друкованих видань різними мовами, включаючи монографії, навчальні посібники, підручники, словники тощо. При цьому вони можуть переглядати літературу з використанням традиційних засобів пошуку в бібліотеці або використовувати доступ до Інтернету та бази даних. Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою можуть використовувати бази даних Web Of Science. Через сайт бібліотеки ІФНТУНГ студенти мають можливість доступу до відкритих освітніх ресурсів он-лайн бібліотек світу. Доступ до всіх бібліотечних баз надається у внутрішній мережі університету. Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних, та семінарських занять, індивідуальних завдань тощо. Методичний матеріал може надаватись як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Студенти мають можливість користуватися навчально-методичними матеріалами, розміщеними на сайті кафедри (https://nung.edu.ua/department/kafedra-prykladnoyi-ekonomiky/op-biznes-ekonomika-0). Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми. Наявність офіційного веб-сайту ІФНТУНГ, на якому розміщена основна інформація про його діяльність - http://www.nung.edu.ua Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання: - електронна бібліотека http://library.nung.edu.ua/; - центр дистанційного навчання http://dn.nung.edu.ua/; - наявність науково-методичних комплексів по дисциплінах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти.		Можливе. Мова викладання українська, англійська.

II. Перелік компонент освітньої програми «Бізнес-економіка» та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП.

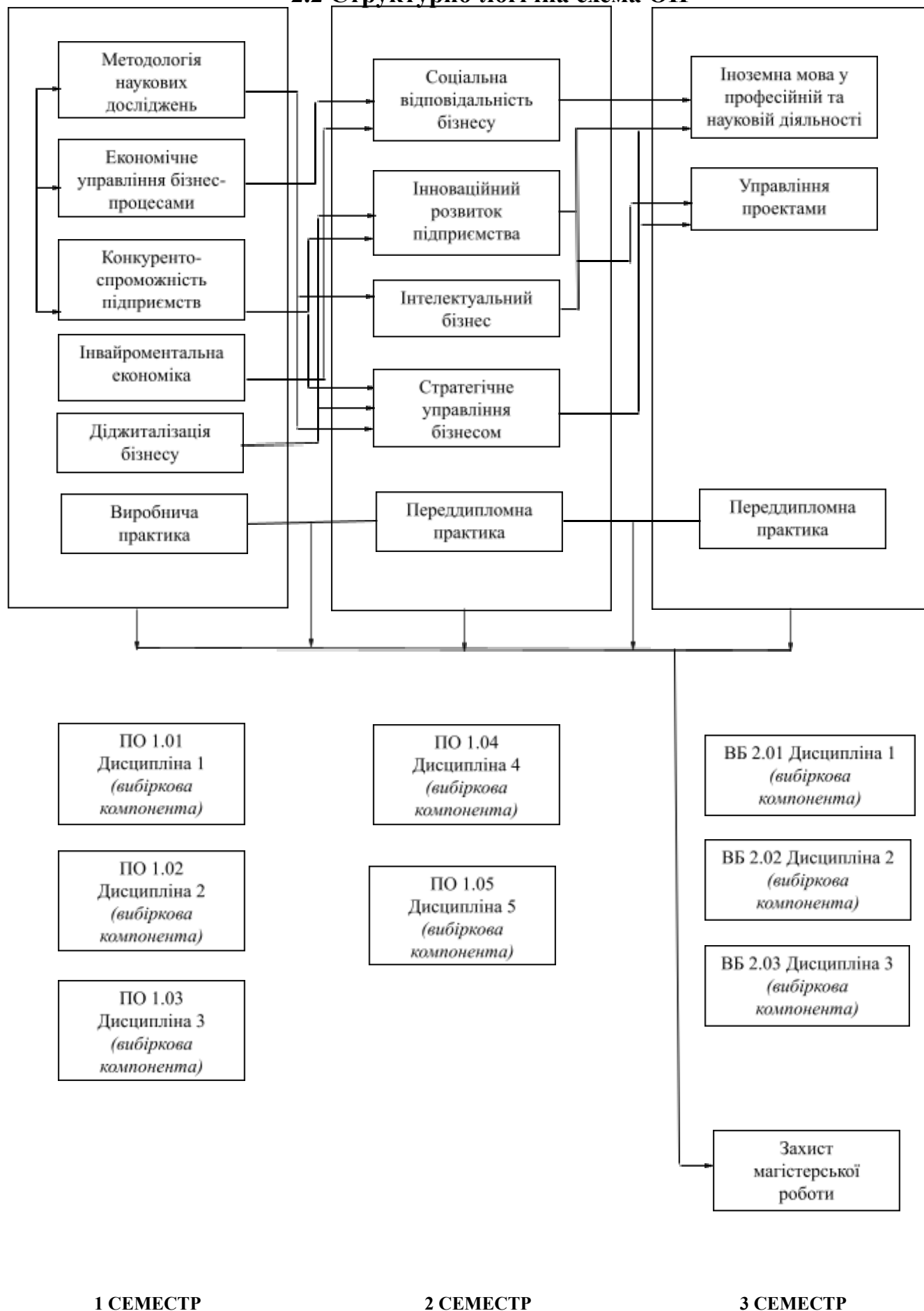
Код	Назва навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 01	Методологія наукових досліджень	3,0	Диф. залік
ОК 02	Соціальна відповідальність бізнесу	4,0	Екзамен
ОК 03	Іноземна мова у професійній та науковій діяльності	3,0	Диф. залік
ОК 04	Інноваційний розвиток підприємства	4,0	Екзамен
ОК 05	Економічне управління бізнес-процесами	5,0	Екзамен, КР
ОК 06	Управління проєктами	4	Екзамен
ОК 07	Конкурентоспроможність підприємства	3,0	Екзамен
ОК 08	Інтелектуальний бізнес	3,0	Диф. залік
ОК 09	Інвайроментальна економіка	3,0	Диф. залік
ОК 10	Стратегічне управління бізнесом	4,0	Диф. залік, КР
ОК 11	Діджиталізація бізнесу	3,0	Диф. залік
ОК 12	Виробнича практика	3,0	Диф. залік
ОК 13	Переддипломна практика 1,2	12,0	Диф. залік
ОК 14	Магістерська робота	11,0	
	Всього	65	
Вибіркова частина			
	Цикл 1 Вибіркові професійно-орієнтовані дисципліни із кафедрального каталогу*	15	
ПО 1.01	Дисципліна 1	3,0	Диф. залік
ПО 1.02	Дисципліна 2	3,0	Диф. залік
ПО 1.03	Дисципліна 3	3,0	Диф. залік
ПО 1.04	Дисципліна 4	3,0	Диф. залік
ПО 1.05	Дисципліна 5	3,0	Диф. залік
	Цикл 2 Вибіркові дисципліни із загальноуніверситетського каталогу**	15	
ВБ 2.01	Дисципліна 1	4,0	Екзамен
ВБ 2.02	Дисципліна 2	3,0	Диф. залік
ВБ 2.03	Дисципліна 3	3,0	Диф. залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		25	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

Примітки:

* З циклу 1 студент обирає дисципліни в обсязі 15 кредитів із переліку дисциплін кафедрального каталогу.

** З циклу 2 студент обирає дисципліни в обсязі 10 кредитів через систему загально-університетського вибору дисциплін із переліку дисциплін, запропонованого кафедрами університету.

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти за ОПП «Бізнес-економіка» зі спеціальності 051 «Економіка» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати розв'язання складного спеціалізованого завдання або практичної складної задачі або проблеми в економічній сфері, що потребує досліджень та/або інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. У кваліфікаційній роботі не повинно бути академічного плагіату, фальсифікації та списування. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті або в репозиторії закладу вищої освіти. Оприлюднення кваліфікаційних робіт, що містять інформацію з обмеженим доступом, здійснювати у відповідності до вимог чинного законодавства.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	О К 0 1	О К 0 2	О К 0 3	О К 0 4	О К 0 5	О К 0 6	О К 0 7	О К 0 8	О К 0 9	О К 1 0	О К 1 1	О К 1 2	О К 1 3	О К 1 4
ЗК1		+		+		+		+		+				
ЗК2	+		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+
ЗК3						+		+	+					
ЗК4		+	+									+	+	
ЗК5		+		+		+						+		
ЗК6				+		+		+		+	+			+
ЗК7	+	+	+	+				+	+					
ЗК8	+		+	+	+		+		+	+	+		+	+

ПРН4						+		+	+					
ПРН5	+	+	+		+					+				+
ПРН6		+		+		+		+						
ПРН7	+	+			+						+			
ПРН8			+		+		+			+	+	+	+	+
ПРН9	+	+						+						+
ПРН10	+										+			
ПРН11		+		+	+		+	+					+	+
ПРН12		+		+	+	+		+	+	+			+	+
ПРН13		+							+					
ПРН14		+								+			+	+
ПРН15						+								
ПРН16*						+				+	+			
ПРН17*				+		+								
ПРН18*	+							+						+

VI. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ЗВО, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VII. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>];
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>];
5. Національний класифікатор України: «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010 [Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>];

6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

7. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка».

8. Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність 051 «Економіка». Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України 04.03.2020 р. № 382.

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ESG_2015.pdf];

2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>];

3. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics [Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>];

4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 3 від 21 червня 2019 р.);

5. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf];

6. Національний освітній глосарій: вища освіта [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf];

7. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf];

8. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf];

9. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Life long Learning [Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];

10. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area [Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];

11. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів [Режим доступу: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>].